

ЯК ЗАХИСТИТИСЬ ВІД ДЕЗІНФОРМАЦІЇ

Одним із важливих, навіть ключових, елементів повномасштабної війни росії в Україні є інформаційний фронт. Країна-терорист роками вкладає мільйони в те, щоб пропагандистська армія спотворювала інформацію й поширювала російські наративи, які викривлюють реальність. Так народилися наративи про "недодержаву", "утиски російськомовного населення", "укрофашистів". Крім того, потужною зброєю окупантів стало щоденне масштабування сотень тисяч фейків про Україну та українців.

Дезінформація -це завідома неправдива чи маніпулятивна інформація, у якій завжди на меті — нашкодити й робити це системно. Якщо якась інформація у вас викликає сумнів, запитайте себе: до чого мене підштовхує ця інформація, кому вона може бути вигідна, до чого вона може призвести в довгостроковій перспективі?

Спеціалісти переконують, що дезінформація найчастіше **поширюється месенджерами, анонімними Telegram-каналами, Viber-групами та й соцмережами загалом**. Але попри це, наприклад, у тому ж Facebook відвертої дезінформації менше, ніж у Telegram.

У Telegram є багато каналів, які мімікують під медіа, по факту перепубліковуючи новини, і вони не є токсичними. У принципі, здається, що в таких каналах нічого поганого немає. Однак є багато випадків, коли такі канали просто перекуповують і потроху починають давати дезінформацію, або можуть і повністю переформатувати канал.

Як протидіяти російській дезінформації? Насамперед треба прийняти факт, що світ змінився й інформація зараз є зброєю, яка атакує й буде атакувати нас, навіть у мирний час, бо ми постійно перед екранами, а об'єми інформації постійно збільшуються. Дослідження стійкості до інформаційних впливів показують, що розуміння загрози й звідки вона може йти — це перший щит. Тому важливо прийняти реальність і пам'ятати, що російська пропаганда не спить і може чекати на нас абсолютно в усіх сферах життя. Важливо максимально часто ставити питання й необов'язково одразу давати собі відповіді на них. Це такий внутрішній діалог, направлений на те, щоби змусити мозок осмислити інформацію з іншого боку й обійти наші когнітивні викривлення. А ключовою порадою є взяти собі за звичку читати профільні організації, які досліджують дезінформацію та інформаційний простір. Важливою навичкою сьогодення є також критичне 36

мислення, вміння шукати інформацію та розуміння, що є дезінформацією, а що — правдою.

Найкращим прикладом ефективності України є те, що попри неймовірно величезну хвилю російської дезінформації за величезних бюджетів, опитування перших місяців повномасштабної війни показували, що понад 80 % українців впевнено вірять у перемогу й це найкращий показник того, що ми ефективно протидіємо російській дезінформації.

Яким джерелам інформації слід довіряти

В Міністерстві цифрової трансформації пояснили, як убезпечити себе від ворога онлайн. Користуйтеся офіційними джерелами інформації, офіційними сторінками держслужбовців і органів місцевого самоврядування, а також читайте перевірені медіа. **Довіряти варто ЗМІ з "білого списку" Інституту масової інформації:** Суспільне; Громадське; "Ліга"; "Українська правда"; Укрінформ; Радіо Свобода; "Дзеркало тижня"; НВ; "Еспресо"; "Бабель".

✓ Підтримуйте "гігієну" своїх

У жодному разі **НЕ ведіться на рекламні дописи** в соцмережах із псевдосторінок СБУ чи інших державних відомств. Їх публікує ворог, щоб втертися в довіру. Перевіряйте офіційні сторінки установ на правдивість такої інформації.

✗ **НЕ поширюйте інформацію про переміщення українських військових.** Такі дії здають нашу армію ворогу!

✓ **Поширюйте правду про війну**, яку веде РФ проти України у соцмережах. Пам'ятайте: вони теж є інформаційною зброєю проти ворога!

✓ **Робіть дописи для своєї аудиторії в соцмережах**, спілкуйтеся зі знайомими адміністраторами груп та каналів в інших країнах та поширюйте інформацію через них.

Слідкуйте за своїми пристроями:

■ блокуйте пристрої щоразу після закінчення роботи;

■ встановлюйте застосунки лише з офіційних сервісів;

■ не користуйтеся невідомим Wi-Fi.

✓ **Захистіть свої соцмережі:**

■ встановлюйте складні паролі;

■ не додавайте в друзі невідомі акаунти;

■ увімкніть двохетапну автентифікацію.

37

✓ **Підтримуйте дух Збройних Сил України:** пишіть слова подяки, підбадьорюйте українців.

10 ПОРАД

Як не стати жертвою дезінформації

01

Мета дезінформатора — посіяти паніку, послабити нашу волю до оборони. Не допомагайте їм: **зберігайте самоконтроль** і не поширюйте інформацію емоційного характеру в соцмережах.

06

Агресор поширюватиме чутки про військово-політичне керівництво, аби українці не довіряли йому. Але ворог поширює те, що неможливо перевірити. **Звіряйте кожну тривожну новину з офіційними джерелами.**

02

Україна захищається та продовжує боротьбу за свою територію. Якщо ви чуєте протилежне — це неправда. Вас хочуть деморалізувати.

07

Інформацією про втрати можуть володіти лише органи безпеки та оборони України. Інформація на приватних акаунтах може не відповідати дійсності.

03

Не вірте й не поширюйте інформацію із сумнівних джерел. Достовірна інформація — на офіційних сторінках і каналах державних органів та Суспільного мовлення.

08

Агресор поширюватиме наклепи та «зраду» через свої офіційні канали, прикриваючись патріотичними гаслами та українською символікою. **Перевіряйте повідомлення та заклики.**

04

Жодним чином **не поширюйте інформацію про переміщення українських військ.** Ви можете нашкодити тим, хто захищає вас і державу.

09

Мета ворога — розколоти українське суспільство зсередини. Так, ми різні та наші погляди можуть не збігатися, але наша спільна справа — дати відсіч окупанту. **Єднаймося й підтримаємо один одного.**

05

Україна веде оборонну війну на своїй території. Повідомлення про нібито **обстріли мирного населення українськими військовими — неправда.** Ворог хоче підірвати вашу довіру до власних захисників.

10

Якщо перервався інтернет-зв'язок або сторінки державних органів зламані, **звертайтеся за інформацією до Суспільного мовлення.** Якщо не працює телебачення — вмикайте абонентську радіоточку.